

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: parohii cl. I 20.000 Lei parohii cl. III 15.000 Lei
 „ cl. II 18.000 Lei particulari . . 15.000 Lei

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
 Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

Nr. 4419/1946.

PENTRU LICEUL ORTODOX „DOAMNA STANCA“ DIN CLUJ

Din modestele fonduri ale Episcopiei, din colecta făcută în primăvară și dintr'un împrumut acordat de B. N. R. am izbutit — cu ajutorul lui Dumnezeu — să ridicăm în roșu liceul ortodox „Doamna Stanca“ din Cluj. Mai avem mijloace pentru instalațiile și tencuirea localului. Ne lipsesc însă cele necesare pentru tâmplăria și mobilierul lui.

Facem un călduros apel către parohiile și credincioșii noștri cari socotesc că ne mai pot ajuta, s'o facă din toată inima și cât mai grabnic. Astfel, la toamnă vom putea inaugura noul local al liceului nostru, iar tinerele vlăstare ale neamului vor putea, cu un ceas mai de vreme, să se lumineze în această școală, în condiții dintre cele mai bune.

Numele tuturor dăruitorilor vor fi trecute în CARTEA DE JERTFĂ a liceului și vor fi pomenite în rugăciunile ce le vom face cu prilejul inaugurării noului local.

Suntem încredințați că cele vreo 30 milioane Lei ce ne mai lipsesc vor fi acoperite de inima darnică a bunilor noștri fii duhovnicești cari prețuiesc după cuviință așezămintele de lumină ale sfintei noastre Biserici.

Darurile se vor trimite pe adresa: EPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ, CLUJ — cu mențiunea „PENTRU LICEUL „DOAMNA STANCA“.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial ținută la 16 Iulie 1946.

NICOLAE,
 episcop

V. BOGDAN,
 secretar eparhial

GENII ȘI SFINȚI

SAU

DESRE PUTEREA MAGICĂ A ADEVĂRULUI

Adevărul este forma optimă a desăvârșirii.

Prin formă optimă înțelegem tot ceea ce putem și ceea ce depășește puterea noastră de închipuire, superlativând, înțelegem ultima formă logică a desăvârșirii însăși. Adevărul este deci forma optimă a desăvârșirii intuite și a desăvârșirii evidente care preexistă intuiției noastre, sub formă de isvor veșnic, nealterată de timp sau spațiu, nedeterminată de experiența noastră nici de percepția noastră intelectuală sau sensibilă. O valoare în sine, dincolo de contingențele logice comune, isvor aprioric a cosmosului sensibil și unică existență neafectată de legile cosmice.

În acest sens, adevărul este o formă de expresie și manifestare specifică a lui Dumnezeu. Omul ajunge la cunoașterea adevărului prin două căi: prin har, crezând (printr'un efort mistico-extatic) și prin experiența gradată a rațiunii obișnuite,

sau în limbajul consacrat, pe cale rațională.

Revelația harică este o formă logică, o formă obișnuită prin care se exprimă divinitatea, am putea spune, o formă specifică de exprimare a divinității. Raportând-o la noi, revelația este un dar primit în urma unui efort de căutare asiduă, sau un simplu dar primit din mărinimie divină, care aduce după sine o obligație, un efect: mărturisirea. Afirmăm acest adevăr bazați pe cartea Istoriei care ne dovedește că nici unul dintre cei daruși n'au tălnuit revelația și n'au sfârșit prin a fi simplii precupeți ai ei. Ei au devenit fie apologeți (în ordine intelectuală), fie sfinți și martiri (în ordine materială).

Adevărul poate fi însă și o formă de expresie umană. În acest caz el își menține atributele specifice în măsura în care se referă la viața de relație a pământenilor sau la cos-

mosul lor. Comparat cu adevărul ca formă de expresie a divinității, el este distanțat ca valoare: la egala diferență ce există între cărbunele-antracit și diamant. Natura intimă este comună ambelor elemente: cărbunele este un diamant în devenire. Or cât s'ar părea de contradictoriu la prima vedere, știința ne-a dovedit evidența acestui adevăr. Între cărbune și diamant deosebirea este în diferența de densitate, în forma de cristalizare, duritate, coeziune nucleară, etc., diferențe de valoare și nu de structură. La fel și în privința adevărului divin și uman, diferențele sunt de grad și nu de structură. Afirmatia noastră se brodează perfect pe citatul biblic care ne numește „fii“ ai lui Dumnezeu.

Orî ce om având dreptul și datorita de a se mântui, ceea ce științific înseamnă a cunoaște tainele naturii, iar teologic înseamnă a păzi legile lui Dumnezeu; orî ce om având obligația mântuirii ca un destin și o justificare a existenței, poate deveni din cărbune, diamant.

Pentru a transforma cărbunele în diamant — urmând parafrazarea — trebuie să să alegem un cărbune de cea mai bună calitate; trebuie să-l supunem la o mare încălzire, la presiune gigantică și după un proces îndelungat de ardere, la mii de calorii, cărbunele trece printr'un fenomen de transformare internă creștinește vorbind, se transfigurează și devine diamant. Pierzând culoarea cea pământie și forma, câștigă în densitate; pierzând pământul devine transparent, viu, veșnic alăturea de consăngeanul lui cel bun doar pentru focul unei vetre. Pentru a deveni diamant cărbunele se supune unei auto-depersonificări chimice, printr'o lungă golgotă de privațiuni până când ajunge, în intimitate și nebănuita lui ascensiune tainică, la mântuire.

Morala acestei lungi fabulații este următoarea: nimic nu este ușor în viață. Nimic de preț nu se dobândește fără efort. Nici un pas, spre muntele veșniciei fără de egale renunțări la bunurile vremelnice. Pentru a dobândi împărăția lui Dumnezeu, Iisus a poruncit pescarilor-apostoli să-și lase casa, familia și uneltele cele de rând, ca să-și facă El „vânători de oameni“. Pentru a avea parte de „loc luminat, loc de

„Până când aveți lumina, credeți în lumină, ca să fiți fii ai luminii“.

Ioan 12, 36.

odihnă“, Hristos a cerut și cere tuturor, peste veac, „să se lapede de sine“. În Faptele Apostolilor abundă exemplele în care prodigioșii titani ai messianismului îndemneau pe neofii să-și vândă averea și s'o împartă săracilor, să renunțe nu numai la indestulare ci și la instinctul vital, sacrificându-se în arene.

Ca să poți ajunge la un astfel de târg, trebuie să crezi. Trebuie să crezi în veșnicie. Să crezi în Dumnezeu veșnic ca factor unic de creație, ca judecător drept și bun. Trebuie să crezi profund și din tot cugetul tău în tăriile zidite de El și în răsplata Lui.

Orî cum vei ajunge la această convingere, orî cum vei fi străbătut drumul până la această ipostază: prin har crezând creștinește, sau prin efortul cercetării raționale-științifice, rezultatul este același.

Fie crezând, fie intuind, când ai jungli să mărturisești în gând și faptă legea și voia lui Dumnezeu, îmbract haina de inger și făptuești toate conform firii celei nouă. Cunoșcând „lumea“, vrei să dobândești „viața“. Schimbă vremelnicul cu veșnicul.

Drumul este aparent ușor. În realitate atât convertirea cât și drumul mântuirii este foarte greu.

Rațional „ne convertim“ în viață fiecare de nenumărate ori. Practic nu desăvârșim această convertire decât, în cel mai bun caz, o singură dată.

Faptul că drumul spinos al mântuirii este trecut totuși de mulți, este datorit unui act de psihologie divină. Durerilor arderii pe rugul mântuirii li s'a lăsat, din grija și mărinimia divină, un balsam, un elixir. Dumnezeu a ajutat mântuirea noastră prin sădirea în noi a așa numitei „sete de mântuire“, „nostalgie după paradisul pierdut“, „patimă după veșnicie“. Atât setea de mântuire, cât și nostalgia paradisului sunt produse ale conștiinței inferiorității noastre post-edenice. Conștiința este lumina care ne amintește de ceea ce am fost, de ceea ce putem deveni. Nesiguranța de azi este urmarea păcatului care a desagregat cunoașterea integrală primară a omului și printr'un proces de intunecare, s'a ajuns să nu mai cunoaștem adevărul lucrurilor, adevărul și legile tărilor.

Nostalgia după această cunoaștere primitivă, integrală ca dimen-

siune spațială și profunzime, constituie robia vieții noastre pământene.

Dorința de a cunoaște din nou, de a cunoaște adevărul și cunoscându-l să-l săvârșim mântuindu-ne de actele și legile vremelnice, această dorință de cunoaștere este însoțită în noi de o *putere magică* nemăsurată care ajută aripând, care înalță privând, care dobândește crezând, cu o putere egală numai cu sine însăși.

Această sete de adevăr, magică ca formă și omnipotentă ca țărle, face din credincios un sfânt și din cercetătorul științific un geniu.

Genii și sfinții au trăsături identice și finalitate idiațională comună. Ambele categorii vor să se mântuască de neștiință, vor să afle adevărul. Și cum adevărul este unul singur, genii și sfinții fac parte din aceeași categorie a mântuiților. Metoda de lucru, procedeul dobândirii adevărului îl unifică și-i face să se întâlnească în drumul ascensiunii lor, iar focul viu ce-l susține în acest drum luminos este una și aceeași forță harică semănată deopotrivă în toți oamenii de Dumnezeu; este puterea care aprinde sufletul și-l hrănește cu pasturea de adevăr.

Această pasture există în măsură egală sădită în noi toți. Desvâlulirea ei este o problemă de voință și deci mântuirea, efectul ei, este o problemă subiectivă.

Un prim pas, cea dintâi biruință asupra întunecului neștiinței, aduce după sine o beatitudine. Hranită printr'un efort susținut, această beatitudine se transformă într'o pasture crescândă, ca să devină, în cele din urmă o posedare a întregii noastre ființe. Posedarea depășește formele raționale obișnuite, îmbracă viziuni și puteri necunoscute rațiunii, desvâluește sub puterea tainei lămuriri nouă, descoperă luminișurile și potecile splendorului drum către eonul primar, și cu o fire nouă, posedatul; geniu sau sfânt, posedă la rândul lui magicul primar: adevărul. Atitudinea în acest proces magic de cunoaștere este similară cu atitudinea din rugăciune; formele sub care se manifestă, deși nu afectează structural cunoașterea, sunt totuși cele mai propice și mai apropiate de ale sacerdotului și ca sens, sunt perfect identice omului de știință și credinciosului.

Efectul acestei cunoașteri magice este: mântuirea și mărturisirea.

Adevărul odată cunoscut se exprimă fie în lut, fie în vers, fie în armonie morală. Pasturea apologetică este cântarul cu care se măsoară intensitatea adevărului dobândit. Cu cât cineva știe, cunoaște mai mult și mai profund, cu atât este mai înverșunat apărător al adevărului. Iar dobândirea cunoașterii magice depinde de două forțe cauzale: voința noastră și harul divin. După cum am mai subliniat, harul divin este sădit în noi toți și dovada peremptorie este însuși faptul că existăm. Existența noastră pământească este dată tocmai ca să ne mântuim

din neștiința păcatului, dobândind adevărul și prin aceasta să ne mântuim de eroare, de greșale, de păcate. Cum harul este în noi toți, mântuirea este numai o problemă de voință individuală. Pentru a ne da un exemplu, o cale sigură pe care ne putem mântui, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, egal Sineși, care viind cu noi, ne-a lăsat Testamentul, cartea exemplului vieții sale pământene de 33 de ani, după care fiecare se poate îndruma pe calea mântuirii.

Plecând de la acest exemplu, „lumea nouă“ a pornit sub innoita putere harică a lui Iisus să se mântuască, să afle adevărul.

În vers, în armonie sonoră, în piatră sau în religiozitate teoretică și practică, omul nou caută mântuirea.

Adevărul aflat și mărturisit prin puterile artei sau prin puterile credinței în cel ce a zidit cerul și pământul; incantațiile cosmosului, cel ce luminează văzutele și nevăzutele, creatorul veșnicilor, mărturisirea în or ce formă a grațitudinii față de izvorul adevărului, față de Dumnezeu, este împreunată de o putere magică ce stăpânind făptura cuiva îl transfigurează în totalitatea purtărilor sale, deosebindu-l de mulțime, așa cum se deosebește diamantul de carbune.

În această ipostază, datorită puterilor magice ce dețin, se poate explica atitudinile neobișnuite ale sfinților: puterea și veridicitatea minunilor, și în ordine rațională: gențiile.

Adevărul are totuși „trepte“, forme gradate de expresie și în consecință, puterile magice ce-l însoțesc, sunt și ele cu variațiuni de intensitate, după cum cel ce posedă adevărul este mai aproape de forma lui cea mai desăvârșită sau este numai la începutul descoperirilor sale.

În lumea transfigurărilor artistice-științifice, forma ultimă, forma optimă a adevărului este genul, în lumea luminișurilor veșnice, în lumea credincioșilor, ultima treaptă umană a descoperirii adevărului este sfințenia. După cum genul nu este desăvârșirea artei sau științei, egale numai cu noțiunea însăși, tot astfel și sfințenia nu este egală cu dumnezeirea. Ambele sunt ultimele trepte ale desăvârșirii umane. Ultima formă a artei și științei ca desăvârșire este cosmosul, ultima formă a sfințeniei este Dumnezeu.

Între artă și sfințenie, între genii și sfinți, este numai o deosebire de drum, de metodă; atributele genului și ale sfântului sunt perfect identice ca finalitate, chiar dacă sunt deosebite ca formă vizibilă.

Ambele categorii tind către același scop: desăvârșirea și sunt stăpânite de aceeași putere magică a harului mântuitor sădit în noi de Dumnezeu. Drumurile, ori cât de deosebite, îi unește în ultimă instanță: în Dumnezeu.

Arta sau știința supremă înobilează, credința profundă, umanizează.

Innobilarea și umanizarea, ca valori etice, sunt noțiuni sinonime. Zodia sfințitoare, sub care viem cu toții este unică, este evidentă. Suntem oameni pământenți și trăim ca să devenim supra-pământenți.

De veacuri oamenii caută dibuind, află și pierd din ușurința firii lor acest adevăr. Suntem trecători și cu neștiință punem pecete vremelnică peste lucrurile al căror început și sfârșit sunt în veșnicie.

Pentru creștin aflarea adevărului se face prin credință: „De vei crede, vei zice muntelui să se mute și se va muta“. De vei năzuși pe măsura cererii tale, cererea se va împlini întru totul.

Același efort de credință, de voință, trebuie să însoțească și actele omului de știință. Ca har divin, ambelor

categoriilor Dumnezeu le-a dat, pasturea, puterea magică ce însoțește splendorul și durerosul urcuș al renunțării către adevăr, indiscriptibilitatea putere de care este stăpânit, aprins și aripat omul posedat de nobila dorință de a ști, fie că se cheamă geniu, fie că se cheamă sfânt. Căci peste veacuri, genii și sfinții sunt frați.

„Veacul veșnic“ de care vorbește Evanghelia este, în lumea metaforilor întrebuintată de noi, „veacul“ în care cărbunele din toate trupurile și sufletele oamenilor se va fi prefăcut, prin har și efort, în diamant.

Este deci adevărat și logic și practic, că va veni ziua când se vor naște mulți „nebuni după Hristos“ și veacul acela va fi „dinaintea judecării.“

Părintele GHEDEON

APOSTOLUL DUMINECII

Fiecare să facă ce este bine

Romani 15, 1—8.

Binele nu are sărbătoare. În toată vremea și în tot locul creștinul trebuie să facă ce este bine, spre bucuria aproapelui și spre mântuirea lui. De multe ori însă, o seamă de creștini nu știu să aleagă binele de rău. Socotesc că e bine tocmai ce e rău și socotesc că e rău tocmai ce e bine. Căci în această satanică cursă toți aceia care privesc viața numai cu ochii trupului. Pentru acest fel de oameni e bine tot ce le poate veseli inima și mulțumi plăcerile cele deșarte. Și cine judecă astfel binele e de-a-dreptul păgân. Căci bine nu-i numai ce-ți place ție, ci mai ales ce place altora. E o deosebită plăcere pentru noi creștinii faptul că am fost mântuiți prin jertfa de pe cruce. Oare și pentru Fiul lui Dumnezeu a fost tot plăcere? De bună seamă că Mântuitorul nu lăsa a căutat să placă, ci celor robiți. Creștinul cel bun vede binele nu cu ochii oamenilor, ci cu ochii lui Iisus, nu cu ochii trupului, ci cu ochii sufletului. Creștinul cel bun simte binele, nu cu inima lui, ci cu inima altora și face binele nu spre fericirea lui, ci spre fericirea celor năpăstuiți. Creștinul cel bun săvârșește binele, nu spre mărirea lui, ci spre a lui Dumnezeu mărirea. Căci numai astfel binele e spre folosul și spre fericirea și-a celui ce-l face și a celui ce-l primește. Un bine pe urma căruia suferă cineva nu mai e bine. Iar de e făcut împotriva lui Dumnezeu, e cel mai mare rău. Binele ce vine de la oameni oricât de mare e la vedere, e urmat întotdeauna de un rău și mai mare. Numai binele ce vine de la Dumnezeu e adevărat, e folositor și veșnic. Acest bine nu izvorăște nici din învâțătură, nici din puterea omenească. A fost pogorât de la Părintele luminilor și dăruit oamenilor, ca din săvârșirea lui să-și facă scară la cer.

Cine nu știe deosebi binele de rău, să ispitească Scripturile, care „spre învățătura noastră s'au scris“ și va găsi că e bine să crezi că toți oa-

menii suntem fiii aceluiasi Părinte și ca atare frați. Va găsi că e bine să plinim toate poruncile lui Dumnezeu, nu din frică, nici din poruncă aspră ci din dragostea copilului față de tatăl său. Cine nu face așa nu e bun creștin. Creștinul știe că e bine să se plinească toate nu după voia noastră, ci după voia lui Dumnezeu. E bine să te mulțumești cu cât ai, că de nu te mulțumești cu puțin, n'o să te mulțumești nici cu mult. E bine să-ți grijești mai întâi de suflet și apoi de trup. E bine să cauți mai întâi împărăția lui Dumnezeu, căci cele pământești se adaogă de la sine. E bine să muncești și să te rogi și să nu aștepti nimic de la oameni, ci totul de la Dumnezeu. E bine să recunoști că ești un păcătos și plângând să ceri iertare de la Dumnezeu. E bine să nu te tulburi, să nu te superi și să nu te aprinzi ori ce s'ar întâmpla. E bine să faci mereu dreptate, chiar dacă e spre paguba ta. E bine să ojutăm pe cei săraci, iar cei tari să purtăm slăbiciunile celor slabi, că aceasta e bine plăcut și oamenilor și lui Dumnezeu. E bine să ne păstrăm inima curată, ferind-o pe cât e cu putință de urâciunea păcatelor. E bine să fim vesitori păcii și buneînțelegeri între oameni. Dacă suntem nedreptățiți și prigoniți, e bine să nu răsplătim răul cu rău, ci suferind cu răbdare, să facem bine celor ce ne fac rău și să binecuvântăm pe cei ce ne blastâmă. Și Dumnezeuul îndurării și al mângâierii ne va da putere să facem numai ce este bine. Și așa cu vremea vom ajunge toți să preamărim pe Dumnezeu într'un gând și într'un suflet. Vom ajunge să iubim pe Dumnezeu din toată inima, din tot sufletul și din tot cugetul nostru; iar pe aproapele îl vom iubi ca pe noi înșine. Odată ajunși aci vom putea face numai ce este bine.

Numai grăbind pe calea binelui vom putea ajunge la desăvârșire, la Dumnezeu, cel mai de pe urmă și cel mai mare bine.

Pr. TEODOR CICEU

Noul Președinte al Academiei Române

La sfârșitul sesiunii generale din Mai—Iunie 1946 a fost ales președinte al Academiei Române distinsul jurist și istoric *Andrei Rădulescu*, a cărui activitate rodnică putea oferi colegilor săi Academicieni destule motive, spre a-l distinge cu încrederea lor.

Mulțumindu-le pentru manifestarea acestei încrederi, noul Președinte — determinat de cunoscuta sa hipermodestie — a spus că trecuta lui activitate în cadrele Academiei nu ar oferi decât o slabă garanție pentru munca, ce este chemat să desfășoare în noua sa demnitate.

Colegul său din Secțiunea istorică, Academicianul *Ioan Lupuș* a ținut să rectifice numai decât afirmațiunea aceasta rostind următoarea întâmplare:

Să-mi dați voie, Domnule Președinte, să rectific afirmațiunea ce ați făcut dintr'un exces de modestie, anume că trecutul D-voastră ar fi o slabă garanție pentru noua demnitate, la care ați fost înălțat prin votul plenului Academiei Române.

Noi, toți colegii Dv., îndeosebi însă cei din Secțiunea istorică, având prilej să cunoaștem de aproape activitatea ce ați desfășurat timp de peste un sfert de veac în cadrele instituției noastre, suntem deplin convinși că ea constituie o puternică garanție cu privire la felul, cum veți înțelege să împliniți înalta misiune, ce vi s'a încredințat prin votul nostru de astăzi.

În afară de numeroasele comunicări, ce ați făcut în ședințele publice ale Academiei lămurind o serie de importante probleme din istoria vechilor noastre așezăminte juridice, ați participat cu neistovită râvnă la toate lucrările de ordin administrativ, aducând contribu-

țiuni de valoare prin vaste cunoștințe teoretice și neprețuite experiențe practice, culese din domeniul dreptului. Ați oferit un model de meticulozitate în căutarea celor mai nimerite soluțiuni, de imparțialitate în cântărirea circumstanțelor subiective și obiective, de colegialitate neșovăitoare în contact cu toți membri Academiei și de seninătate binefăcătoare de câte ori se întâmpla să fie amenințată atmosfera discuțiilor de vre-o undă mai puțin academică.

De aceea avem conștiința împăcată, că prin alegerea Dv. ca președinte și prin realegerea colegului A. Lapedatu ca secretar general a fost așezată cărma Academiei Române în mâini încercate și sigure, cari vor izbuti să o îndrume spre liman.

Înainte cu 42 de ani, când vi se încredințase președinția unei societăți studențești dela Universitatea din Capitală, tinerii Dv. colegi de atunci — azi bătrâni Academicieni — Vă schițaseră într'o revistă imaginea firavă, cu un clopoțel în mână și împresurată de aceste versuri de factură cipariană:

Studinte
Excelente
E cel mai competent
S'ajungă președinte...

Mutatis mutandis... versurile de atunci exprimă un adevăr valabil și în timpul de față. Între bătrânii studenți de astăzi, colegi ai Dv. în sinul Academiei Române, împrejurările vremii Vă indică, fără îndoială, ca pe cel mai competent în scaunul ei de președinte. Rugăm pe Dumnezeu, să V'ajute, să puteți săvârși *tot binele*, pe care știm că-l doriți din adâncul inimii pe seama instituției noastre.

SFINȚIREA BISERICII DIN CALATA

„Unde se întâlnește munca și râvna credinței, bine priesc toate”, iar aidoma se adevărește spusa poetului: „Credința zugrăvește icoanele 'n biserici...”

Călata este o comună fruntașă, reședință de plasă și cuib ales al românismului și-a creștinismului strămoșesc. Nu-i mirare că din această pricină a suferit martiriul tuturor împilărilor străine. Dela husarii lui Vasvári, care în 1848 au nimicit așezările dârjilor valahi, până la canonada hortyistă din 1945, Călata a suferit repetate uraganuri de mânie și neputință ungurească, asupra-și. Ca în povestea minunatei paseri phoenix, care învie înnoindu-se din propria ei cenușă, Călata și că-

lățeni au înfruntat vijeliile, și după fiecare furtună, s'au ridicat din nou, mai mândri și mai dârji, sfințind prin munca și credința lor jertfelnică atât pe înaintașii lor, cât și numele de creștin-român.

În urma ultimei vijelii a „vitéz-ilor”, satul în întregime și în special biserica ortodoxă a avut deosebit de suferit.

Din râvna tuturor călățenilor săraci și bogați, în frunte cu vrednicul lor preot Ioan Roșca, sfânta biserică și casa parohială a fost refăcută și dată spre folosință.

La această sărbătoare de biruință creștină a ținut să fie prezent însuși P. S. S. Episcopul nostru Nicolae, simbolul

rezistenței românismului creștin din anii de bejenie.

Slujba sfințirii bisericii din Călata s'a săvârșit de către P. S. S. Nicolae, asistat de Păr. Rector al Academiei, Dr. L. G. Munteanu, Prot. Petre Pop, Diacon Sever Suci, Preot Ion Roșca, parohul din Călata, cum și unei mari adunări de popor și fruntașii din Călata, Cluj și împrejurimi. Cinstind bunele tradiții, au luat parte la acest praznic de biruință creștinească d-nii Primpreot Dr. Vodă Bujor, Ion T. Hotarele, subdirector în Min. Cultelor, Dr. Sabin Varna, Ilie Goga, preot greco-catolic, prim epitrop Vasile Moldovan, d-na Sofia Popa, tot poporul din comună și vecinătăți, dând astfel cadrul convenit praznicului creștin.

Deosebita dragoste arătată de credincioși în buna și prea frumoasa primire făcută P. S. S. Nicolae, dovedește setea de credință și bunele tradițiuni păstrate de Românii cei mai încercați. Arată asemenea că peste vremelnicile încercări de abatere dela „legea” creștinească și românească, neamul acesta prin jertfă și credință va duce crucea din biruinți în biruinți, până la porțile veșnicilor măriri netrecătoare.

Pentru râvna și buna chivernisire a darului Duhului Sfânt, P. S. Sa a îmbrăcat, ca semn distinctiv pe Preotul Ion Roșca cu brâu roșu, simbol de preuire și răsplată a Sfinției Sale, și prin acesta, a tuturor celor ce vor mai face ca el.

CRONICAR

Îndreptar Tipiconal

(Dela 28 Iulie—17 August 1946)

Duminea a VII-a după Rusalii.
(28 Iulie 1946).

I. *Vecernia de Sâmbătă seara.* La „Doamne strigat-am...” cântăm 4 stihiri din Octoih, 6 cu Mărire... din Mineiu, și acum... Dogmatica glasului, apoi cele următoare neschimbat.

II. *La Utrenia de Duminecă dimineața* cele obișnuite fiind la rând catavasiile Bunevestiri.

Duminea VIII-a după Rusalii.
(4 August 1946).

I. *La Vecernia de Sâmbătă seara* nimic deosebit.

II. *La Utrenia de Duminecă dimineața* pe lângă cele obișnuite se cântă Catavasiile Crucii: „Crucea însemnând Moisi...” care este la rând dela 1 August. După Doxologia cea mare, la fel ca și în Duminea a III-a din Paresimi, se face ceremonia scoaterii din altar a cinstitei Crucii și așezarea ei pe tetrapod spre închinare, intrucât nu s'a îndeplinit aceasta în ziua de 1 August conform indicațiilor tipiconate dela Mineiu.

Schimbarea la față a Domnului nostru Iisus Hristos.

(Marți în 6 August 1946.)

Rânduiala Vecermei, Ureniei și Sf. Liturghii se urmează într'ouătoare conform celor cuprinse în Mineiu, după tipicul Praznicelor din zilele săptămânale.

Duminea a IX-a după Rusalii.
(11 August 1946).

I. *Vecernia de Sâmbătă seara.* La „Doamne strigat-am...” punem 4 stihiri ale învierii din Octoih, 3 ale Praznicului și 3 ale Sfântului din Mineiu, apoi „Mărire... Și acum...” Dogmatica glasului de rând, iar celălalte obișnuit.

La stihovăna punem stihirile învierii din Octoih, cu „Mărire... Și acum...” a Praznicului din Mineiu.

După „Tatăl nostru...” troparul învierii, troparul Sfântului, iar cu „Mărire... Și acum...” bogorodicina Praznicului din Mineiu.

II. *Utrenia.* După începutul obișnuit se continuă rânduiala neschimbată până la Catavasiile Praznicului, la cari după peasna a III-a cântăm condacul și icosul Praznicului, cu condacul, sedelna Sfântului și cu „Mărire... Și acum...” din Mineiu,

iar după peasna a VI-a condacul și icosul învierii din Octoih.

Sfeitna învierii, a Sfântului cu „Mărire... Și acum...” a Praznicului din Mineiu, continuând cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială.

III. *Sf. Liturghie.* Fericitirile cu 6 stihiri ale glasului de rând din Octoih și 4 stihiri din Mineiu dela peasna a III-a, iar după vohod cele obișnuite.

Adormirea Maicii Domnului.
(Joi în 15 August 1946).

Rânduiala Vecermei și Utreniei se urmează într'ouătoare după cele cuprinse în Mineiu, iar la Sf. Liturghie cântăm troparul și condacul Sărbătorii fără al hramului bisericii.

Prof. Dr. V. PETRAȘCU

Informațiuni

Darul dlui Dr. E. Nicoară.

Luând cunoștință de apelul nostru, încă decând acesta era în manuscris, dl Dr. E. Nicoară, distinsul medic, deputat în Adunarea noastră eparhială și mare binefăcător al Bisericii, a daruit pentru liceul ortodox „Doamna Stanca” din Cluj suma de 1 milion Lei.

Bunul Dumnezeu să-i răsplătească și această jertfă acasă cu atâta dărnicie pentru cultura neamului și pentru creștineasca lui educație.

ANUNȚ. În urma neajunsurilor avute la ghișete s'a dispus să se întocmească tablouri de toate localitățile din județul Cluj, Someș, Trei-scaune, Odoheiu, Năsăud, Ciuc și Mureș cu denumirea lor în limba Română-maghiară, pentru a servi la informarea onoratului public care nu cunoaște denumirile în limba oficială Română.

Deci onoratul public este rugat a cere funcționarilor dela ghișete să comunice noua denumire a localității unde dorește a expedia corespondența de tot felul, cunoscând că corespondența cu destinația scrisă în altă limbă decât cea oficială Română va cădea în rebut. Diriginte Of. res. pr. Cluj: ss. Dr. Morariu.

„Telegraful Român“ în America. Vechea și mult prețuita foaie „Telegraful Român“ dela Sibiu, avea înainte de războiu mare căutare între frații români ortodocși din America. La vremea bejeniei, buna legătură sufletească și aleasa slovă a cărturarilor de Mitropolia Sibiului, n'a mai putut merge.

Cum viața și-a reluat legăturile de altă dată și mai ales neîncetata întrebare ce au făcut credincioșii după foaia lor, I. P. S. Sa Nicolae a hotărât, ca peste greutatea de drum să

se trimeată vechilor abonați foaia din America, iar pentru noii credincioși, să se trimită întreaga hrană sufletească de care au nevoie.

Ce bine ar fi ca „Telegraful“ și alte foi bune să fie căutate cu asemenea râvnă și de alți români de pe mai aproape.

Data Sf. Paști. Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române luând în cercetare, după orânduiala pascaliei, data Sf. Paști pentru anul viitor, au hotărât ca în anul 1947, Sf. Paște să fie prăznuită în 13 Aprilie.

BIBLIOGRAFIE

O ȘTIINȚĂ NOUĂ: ISTORIA VREMURILOR NEOTESTAMENTARE de *Dr. Grigore T. Marcu*.

Din Sibiul luminei ortodoxe ne vin la dese soroace, vești, semne sau însăși rodul muncii, în formă de cărți, broșuri sau ziare. Sub oblăduirea celui mai de seamă moștenitor al „cheilor șaguniene“ de mărire prin dragoste și muncă, sub oblăduirea I. P. S. S. Dr. Nicolae Bălan, la Sibiu s'a așezat definitiv cetatea ortodoxiei române. Inconjurat de o întreagă pleiadă de tineri condeeri, educați în școlile ortodoxe din țară și străinătate, I. P. S. S. se așează între ziditorii și ctitorii de reîncreștinare a neamului, aducând roade despre a căror seamă și valoare vor vorbi cu deosebită admirație și cucernicie, istoria dreaptă din vremea viitoare.

În această ordine de idei și în acest cadru trebuie situată lucrarea vrednicului Prof. univ. Dr. Grigore T. Marcu: „O știință nouă: Istoria Vremurilor Neotestamentare“.

Părintele Prof. Grigore T. Marcu ne este cunoscut ca unul din cei mai sârguincioși și mai competenți cercetători ai problemelor teologice, atât prin erudiția cât și prin experiența catedrei, pe care o deține la Academia de Teologie din Sibiu.

Preocupat de problemele intelectuale ale studiului Noului Testament, înarmat cu o aparatură critică, demnă de un om de știință, Păr. Prof. Marcu face în lucrarea amintită, o nouă clasificare a științelor Noului Testa-

ment, o coordonare logică a diverselor discipline care se ocupă cu cercetarea și studiul „Legii celei Nouă“.

Pentru studierea Noului Testament, plecând dela citatele aflate în Epistola a II-a a Sf. Apostol Petru „Socotească îndelunga răbdare a Domnului nostru drept mântuire“ ca metodă de cercetare, ajunge, la constatarea că două norme obligatorii se pun cercetătorului teologic: „1. Pregătirea didactică, adică familiarizarea cu felul de gândire al sfântului autor și cunoașterea aprofundată a sistemului său de gândire creștină soteriologică (aceasta pentru evitarea „neștiinței“) și 2. Pregătirea duhovnicească, adică spirit treaz și obiectiv, purificat prin rugăciune (care evită neajunsurile „neîntării“). Justificarea acestor clauze, a interdicției de a se cerceta Scripturile fără o pregătire prealabilă, o susține autorul cu un text de o incontestabilă autoritate, și a cărui răstălmăcire este iluzorie: „Dar mai înainte de toate trebuie să știți că nicio prorocire a Scripturii nu se tâlcuește după cum îți taie capul pe fiecare“. (II. Petru 1, 20.)

Plecând dela aceste premise, totdeauna respectate de creștinătatea ortodoxă, ajunge să fixeze discipline științifice care se ocupă cu studiul Noului Testament și prin aceasta să stabilească limitele și legile unei noi științe: ȘTIINȚA NOULUI TESTAMENT, sau cum prea frumos o intitulează autorul, cu iz de cronică: „Istoria Vremurilor Neotestamentare“.

Părintele GHEDEON

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 4053/1946.

Comunicat

În editura Tipografia Cărților Bisericești, a apărut lucrarea Domnului profesor universitar Șerban Ionescu: „Probleme de Morală Socială“.

Având în vedere importanța acestei lucrări în timpurile de față precum și distinsa personalitate a autorului, o recomandăm spre cumpărare P. C. Protopopi și C. Preoți pentru ei sau pentru bibliotecile protopopești și parohiale.

Prețul unui exemplar este de 5000 Lei.

P. C. Protopopi vor face un tablou despre preoții cari doresc a o cumpăra și apoi vor face comanda direct la Tipografia Cărților Bisericești,

București, Str. Principatele Unite Nr. 60. La o comandă de peste 30 exemplare se acordă rabat de 10%.

Cluj, la 13 Iulie 1946.

NICOLAE

V. Bogdan

Episcop

secretar eparhial

Nr. 3384/1946.

Comunicat

Se face cunoscut că sesiunea examenelor de toamnă a studenților în teologie la Academia ortodoxă română din Cluj începe la 20 Septembrie 1946.

Noile înscrieri pentru anul școlar 1946/47 se fac până la 30 Septembrie și cursurile încep la data de 1 Octombrie 1946.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 19 Iunie 1946.

NICOLAE

V. Bogdan

Episcop

secretar eparhial

Nr. 4420/1946.

CONCURS

pentru primirea elevilor de liceu în internatul de băieți al Episcopiei Ortodoxe Române din Cluj, pe anul școlar 1946/47.

Părinții cari doresc ca fiii lor să fie primiți în internatul Episcopiei vor înainta cererile timbrate Consiliului Eparhial ort. rom. din Cluj, Piața Malinovski 18 până la data de 15 August 1946.

Odată cu cererea vor trimite un avans în suma de 100.000 lei (una sută mii), care la caz de neprire în internat se restituie imediat petiționarului. Cei primiți pe lângă taxa anuală de 1.200.000 lei, achitabilă în 3 rate, vor da pe anul întreg și următoarele alimente:

Făină de pâine cernută 130 kgr., făină zero 20 kgr., făină de cucuruz cernută 15 kgr., untură 8 kgr., ulei 5 kgr., brânză de oaie 5 kgr., ouă 150 bucăți, magiun 4 kgr., cartofi 150 kgr., fasole 10 kgr., ceapă 25 kgr., varză 40 kr., 2 ștergare pentru vase, 3 kgr. săpun de haine, una față de masă de cânepă pentru masă. O treime din alimente se vor aduce la intrarea în internat.

Consiliul Eparhial își rezervă dreptul de a majora sau micșora taxa în cursul anului, dacă scumpetea va crește sau se va micșora.

Fiecare elev va aduce două rânduri de haine de pat și cel puțin 4 rânduri de schimburi în stare bună.

Vesela și tacâmurile le aduc elevii. Taxa pentru stricăciuni în suma de 4.000 lei se va achita la intrarea în internat.

Cererile pentru rezervarea locului în internat vor face și elevii vechi.

Fiii de preoți vor beneficia de 10% reducere la taxă.

Cluj, din ședința Consiliului Eparhial dela 24 Iulie 1946.

NICOLAE

V. Bogdan

Episcop

secretar eparhial

Nr. 4421/1946.

CONCURS

pentru primirea elevilor de liceu în internatul de fete al Episcopiei Ortodoxe Române din Cluj, pe anul școlar 1946/47.

Părinții cari doresc ca fiicele lor să fie primite în internatul Episcopiei vor înainta cererile timbrate Consiliului Eparhial ort. rom. din Cluj, Piața Malinovski 18 până la data de 15 August 1946.

Odată cu cererea vor trimite un avans în suma de 100.000 lei (una sută mii lei), care la caz de neprire în internat se restituie imediat petiționarului. Cei primiți pe lângă taxa anuală de 1.200.000 lei, achitabilă în 3 rate, vor da pe anul întreg și următoarele alimente:

Făină de pâine cernută 130 kgr., făină zero 20 kgr., făină de cucuruz cernută 15 kgr., untură 8 kgr., ulei 5 kgr., brânză de oaie 5 kgr., ouă 150 bucăți, magiun 4 kgr., cartofi 150 kgr., fasole 10 kgr., ceapă 25 kgr., varză 40 kgr., 2 ștergare pentru vase, 3 kgr. săpun de haine, una față de masă de cânepă pentru masă. O treime din alimente se vor aduce la intrarea în internat.

Consiliul Eparhial își rezervă dreptul de a majora sau micșora taxa în cursul anului, dacă scumpetea va crește sau se va micșora.

Fiecare elevă va aduce două rânduri de haine de pat și cel puțin 4 rânduri schimburi în stare bună.

Vesela și tacâmurile le aduc elevele. Taxa pentru stricăciuni în suma de 4.000 lei se va achita la intrarea în internat.

Cererile pentru rezervarea locului în internat vor face și elevele vechi.

Fiicele de preoți vor beneficia de 10% reducere la taxă.

Cluj, din ședința Consiliului Eparhial dela 24 Iulie 1946.

NICOLAE

V. Bogdan

Episcop

secretar eparhial

Nr. 98/1946.

Publicație de licitație

Consiliul Parohial al Bisericii ort. rom. din comuna Prundul Bârgăului, județul Năsăud, dă în întreprindere pe cale de licitație publică, pictarea murală a bisericii și curățirea tâmplii, invitând pe cei ce doresc să execute această lucrare să-și înainteze ofertele în scris Oficiului nostru parohial până la data de 28 Iulie 1946, orele 12 a. m., când se va ține licitația în localul Școlii Primare de Stat din comuna Prundul Bârgăului.

Planul și condițiunile de executare se pot vedea zilnic la Oficiul Parohial.

Consiliul Parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrarea, fără considerare la prețuri și condițiuni, aceluia dintre ofertanți, care prezintă mai multă garanție și pricepere.

Epitropia nu suportă spesele de participare la licitație.

Neputându-se ține licitația la data de mai sus, din lipsa de concurenți sau alte motive, se va ține din nou la data de 5 August 1946, la aceeași oră, în același local și în aceleași condițiuni când se va putea da și din mână liberă.

Prundul-Bârgăului, la 8 Iulie 1946.

Preot Gavril Relea

Teodor Ușeriu

paroh-președinte

secretar

AVIZ

Concursul pentru întregirea parohiei de cl. II-a Buteni, protopopiatul Huedin, a fost publicat în „Renașterea“ Nr. 28-29 din 14 Iulie 1946.

*

Concursul pentru ocuparea postului de cantor la biserica ort. rom. din parohia Stremțiu, prot. Aiud, a fost publicat în „Renașterea“ Nr. 28-29 din 14 Iulie 1946.

*

Concursul pentru ocuparea postului de cântăreț bisericesc în parohia centrală Zlatna a fost publicat în „Renașterea“ Nr. 28-29 din 14 Iulie 1946.

*

Concursul pentru ocuparea postului de cântăreț bisericesc în parohia Călărași-Turda, a fost publicat în „Renașterea“ Nr. 28-29 din 14 Iulie 1946.

*

Concursul pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. II Șăulia din protopopiatul Luduș a fost publicat în „Renașterea“ Nr. 28-29 din 14 Iulie 1946.

Consiliul Eparhial

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj